

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 24 жовтня 1981 року

№ 128 (3012)

Ціна 2 коп.

ПІДВИЩУВАТИ БОЙОВИТІСТЬ КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

На пленумі ЦК ЛКСМ України

Черговий XXIV з'їзд ЛКСМ України буде скликано 5 квітня 1982 року. Рішення про це прийняв пленум ЦК ЛКСМУ, який відбувся 22 жовтня в Києві.

На пленумі обговорено також завдання комітетів комсомолу республіки щодо поліпшення керівництва первинними комсомольськими організаціями і дальшого підвищення активності, дисципліни і організованості членів ВЛКСМ у світлі вимог XXVI з'їзду КПРС, рішень IX пленуму ЦК ВЛКСМ.

У доповіді першого секретаря ЦК ЛКСМУ А. І. Корнієнка і виступах учасників пленуму відзначалося, що саме в первинній організації, яка є основою комсомолу, на практиці зв'язуються виховання і освіта підрастаючого покоління з конкретною участю в господарському і культурному будівництві. Об'єднуючи в своїх рядах шість з половиною мільйонів юнаків і дівчат, первинні комсомольські організації, яких сьогодні в республіці 71,5 тисячі, виступають бойовими помічниками партійних організацій.

Свої зусилля комсомольські організації зосереджують на виконанні виступу то товаришем Л. І. Брежнєвим у звітній доповіді ЦК КПРС XXVI з'їздові партії завдання сприяти формуванню покоління людей політично активних, які знають справу, люблять працю і оміють працювати, завжди готові до захисту своєї Батьківщини.

Близько 100 тисяч молодих виробничників республіки завершили до Дня Конституції СРСР виконання планів першого року п'ятиріччя. Цього року на новобудови країни за путівками комсомолу направлено 11 тисяч молодих добровольців, у тому числі на будівництво шахт Донбасу і атомних електростанцій — 6 тисяч чоловік. Бійці студентських загонів і трудових об'єднань учнів виконали минулого літа робіт на суму близько 400 мільйонів карбованців.

Коруючись рекомендаціями, висловленими членом Політбюро ЦК КПРС, Першим секретарем ЦК Компартії України товаришем В. В. Щербинським у розмові з комсомольськими працівниками республіки в ЦК Компартії України і у виступі на пленумі ЦК ЛКСМУ,

комітети комсомолу приділяють постійну увагу підвищенню активності, дисципліни і організованості членів ВЛКСМ, дієвості ідейно-політичного, трудового і морального виховання.

Говорячи про невідкладні завдання комітетів комсомолу, учасники пленуму підкреслили важливість дальшого організаційно-політичного зміцнення первинних комсомольських організацій. Їх діяльність повинні бути властиві постійний творчий пошук, турбота про підвищення авангардної ролі членів ВЛКСМ у розв'язанні конкретних завдань виробництва, в соціалістичному змаганні за успішне виконання планів п'ятиріччя, в комуністичному вихованні молоді, житті трудових колективів. Необхідно всебірно розвивати рух за економію та бережливості, високу якість виготовлюваної продукції, активніше залучати юнаків і дівчат до участі в розробці і впровадженні нової техніки, механізації ручної праці, русі раціоналізаторів і винахідників. Комітети комсомолу повинні постійно дбати про створення умов для успішної роботи юнаків і дівчат, закріплення їх на виробництві.

Як приклад хорошої постановки роботи наводилась комсомольська організація Кременчуцького автомобільного заводу. Своєчасно на підприємстві більше тисячі молодих робітників, усі 40 комсомольсько-молодіжних колективів працюють з випередженням завдань. За останні роки на підприємстві скоротилась плінність кадрів, зведено до мінімуму порушення дисципліни праці. І досягнуто цього завдяки тому, що тут зміло виховують у юнаків і дівчат високе почуття повноправного хазяїна рідного підприємства, відповідальності за справи колективу, працьовитість, новаторство. Масове змагання, ударні трудові вахти, піклування про умови праці і побуту робітників, принципова оцінка будь-якого порушення правил соціалістичного співжиття, дієва допомога відстаючим — все це стало нормою життя заводської комсомольської організації.

Серед кращих називались також первинні комсомольські організації шахтоуправління ім. Леніна Ворошиловградської області, Ново-

кратогорського машинобудівного заводу, Тернопільського бавовняного комбінату, локомотивного депо «Львів—Захід», колгоспу імені Леніна Хотинського району Чернівецької області, університету «Юність» Хмельницької області, спілки і ряд інших.

Організаційно-політичному зміцненню первинних організацій великою мірою сприяє поліпшення керівництва ними з боку обкомів, міськомів, райкомів ЛКСМУ, вдосконалення роботи з кадрами і активом. Діловитість, конкретність, творчий підхід у цій важливій справі проявляють Харківський міськом, райком ЛКСМУ — Антрацитівський — Ворошиловградський, Амвросіївський — Донецький, Нікопольський — Дніпропетровський, Бориславський — Львівський, Хустський — Закарпатський, Лебединський — Сумський області, Залізничний — м. Києва і ряд інших.

Дальше підвищення дисципліни і організованості членів ВЛКСМ великою мірою залежатиме від ступеня їх участі в розв'язанні ключових виробничих завдань, активності в соціалістичному змаганні. Підбати про це — обов'язок усіх комітетів комсомолу. Вони повинні розвивати соціалістичне змагання, вести його послідовно і цілеспрямовано, допомогти колективам, юнакам і дівчатам, які не виконують планових завдань, встановити причини відставання, привести в дію наявні резерви, що б виправити становище. Насамперед це стосується комсомольських організацій вугільної, металургійної, гірничорудної, легкої промисловості.

Учасники пленуму підкреслили, що для посилення ідейно-виховного впливу первинних комсомольських організацій необхідно підвищувати ефективність лекційної пропаганди, усної агітації, ширше впроваджувати у практику єдині політичні, Ленінські уроки. Комсомольські організації повинні підносити роль політичного навчання у формуванні у юнаків і дівчат марксистсько-ленінського світогляду, активної життєвої позиції. Відповідно до рекомендацій ЦК ВЛКСМ у цьому році впроваджено нову, більш чітку структуру політмережі, що дало змогу додатково в нашій республіці залучити до занять

близько півмільйона молодих виробничників. Поліпшилась якісний склад пропагандистів, зміцнено навчально-методичну базу шкіл і семінарів. Однак, як показали перші заняття, ще багато треба зробити, щоб зжити формалізм, школярство, начотничтво.

Слід забезпечити успішне проведення Ленінського заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — у життя!». Важливість цієї комплексної форми виховної роботи значно зростає в зв'язку з підготовкою до 60-річчя присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. Воликі можливості для героїко-патрістичного виховання молоді відкриває Всесоюзна експедиція «Літопис Великої Вітчизняної», що стартувала в цьому році.

Як найважливіша умова високої бойовитості комсомольських організацій, успішного виконання поставлених перед ними завдань на пленумі називалось поліпшення внутрішньої роботи. Обкоми, міськоми, райкоми ЛКСМУ повинні подавати повсякденну допомогу первинним організаціям, пред'являти більше вимогливості до комсомольських працівників і активу, давати принципову оцінку недолікам. Підкреслювалась важливість повсякденного утвердження в стилі роботи комітетів комсомолу творчого підходу, діловитості, ефективного контролю і перевірки виконання, вміння доводити почату справу до кінця. Необхідно розвивати критику і самокритику, зміцнювати внутрішню дисципліну. Справжньою школою виховання юнаків і дівчат мають стати комсомольські збори.

Учасники пленуму заповнили Центрального Комітету КПРС, ЦК Компартії України, ЦК ВЛКСМ, що комітети комсомолу республіки зробилять усе необхідне для дальшого зміцнення і підвищення бойовитості комсомольських організацій, посилення їх ролі у виконанні історичних рішень XXVI з'їзду КПРС, мобілізації юнаків і дівчат на гідну зустріч XIX з'їзду ВЛКСМ і XXIV з'їзду комсомолу України.

В обговореному питанні прийнято відповідну постанову.

У роботі пленуму взяв участь завідувач відділом організаційно-партійної роботи ЦК Компартії України Г. К. Крючков.

(РАТАУ).

Добровеличківський район:

З ПОЗИЦІЙ ВИСОКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

За період, який минув від попередньої конференції, 1588 нових спільчан організації району. Приплив свіжих сил значно поживає внутрішню роботу, дозволив ефективніше вирішувати виробничі проблеми, краще організувати дозвілля. Те, що не під силу одному комсомольцеві, може легко вирішити комсомольська група. Тому значну увагу районний комітет ЛКСМУ приділив створенню нових комсомольсько-молодіжних колективів. При цьому не ставили кількісні показники за самоцілью; в КМК підбирали людей перевічених, надійних. Трохи менше ніж за два роки організували 16 КМК, які об'єднують більше 500 молодих трудівників.

У січні 1980 року в райлісгосптехніці було створено комсомольсько-молодіжний колектив по ремонту коробки швидкостей тракторів Т-150К, який очолює член бюро райкому комсомолу Петро Котриков. Перед п'ятьма молодими виробничниками стояли відповідальні завдання: в короткий строк опанувати нову технологію. До речі, ремонт такої коробки дорогий і складний. Тим більше, що спеціальних пристроїв, верстатів для проведення робіт не було. А коробку вагою більше ніж півтонни великими руками не покрутиш. Тож хлопцям треба було своїми силами виготовити замкнуту технологічну лінію, створити поточний конвеєр. В технологічну групу, яка займалась виготовленням оснастки, крім п'яти членів КМК, увійшли Федір Григорович Пуля, кращий раціоналізатор райлісгосптехніки, електрозварник Григорій Федорович Щербатюк, слюсар по електрообладнанню Микола Васильович Мірошніченко.

Очолити групу начальник цеху Юрій Якович Шевченко. У них не було ні необхідної документації, ні креслень. Зате було бажання якнайшвидше впоортись із завданням. У ході підготовчих робіт бригадир запропонував працювати за єдиним нарядом. Його підтримали. Така організація праці дозволяла трудитися без браку, вона дисциплінувала кожного члена КМК, згуртувала комсомольсько-молодіжний.

За короткий строк було виготовлено 10 робочих стендів, які не відрізняються від заводських. До речі, заводський стенд коштує близько п'яти тисяч карбованців. Можна підрахувати, скільки виробничники заощадили коштів. Сувора економія — ось характерна риса колективу. Наведу кілька прикладів: щоб обклати коробку, треба 38 кілограмів дефіцитного мастила. Це мастило не можна заливати

едруге. Умільці виготовили спеціальний автомат для його очищення. Або це: новий вторинний вал коштує 30 карбованців. Робітники зробили спеціальний прилад для реставрації його струмом високої частоти в середовищі водяної пари. Така реставрація обходиться всього в 5 карбованців.

Нині КМК уже виконав річний план: замість 270 коробок відремонтовано 350, причому на жодну з них не було рекламції. Бригада гарантує безаварійну роботу цього важливого вузла протягом року. П'ятирічку хлопці зобов'язалися виконати до 115-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Це розповідь тільки про один КМК, а їх у нас чимало. Молодіжний колектив автопарку колгоспу імені Карла Маркса заручився у свої ряди героя громадянської війни, першого голову колгоспу А. Я. Воловика. Заробленими коштами комсомольці перераховують у Фонд миру. За дев'ять місяців цей КМК перевіз 1 мільйон 300 тисяч тонн вантажів.

Успішно працює комсомольсько-молодіжний колектив імені 60-річчя ВЛКСМ локомотивного депо станції Помічна (Чернівецький район, групокомсорт С. Бубнов). Вона провела 620 великогазових поїздів. Всього ж молоді залізничники депо провели 1735 составів замість 1540, перевезли 92808 тонн вантажів, зекономили 78166 кіловат-годин енергії.

Стабільні успіхи у КМК кондитерського цеху районного харчокомбінату, де керівник В. Шурук, групокомсорт Л. Бондаренко. За дев'ять місяців кондитери виробили продукції на 123,6 тисячі карбованців (зобов'язувалися на 112,9 тисячі).

П'ять комсомольсько-молодіжних колективів взяли за освоення індустріальної технології виробництва цукрових буряків. Незабаром ми побачимо підсумки соціалістичного змагання, переможців операції «Цукор» буде присвоєно ім'я обласної молодіжної газети «Молодий комуніст». Як показує практика, створення нових КМК шляхом підбору до нього перевічених виробничників — запорука стабільних трудових успіхів молоді. Нині в районі в творинстві працює 222 юнаків і дівчат. 110 з них — оператори машинного доїння, і п'ять КМК — мало для такої кількості доярок. Тож нині головна наша увага спрямована на створення нових КМК у творинстві галузі.

М. ЧАЙКА, перший секретар Добровеличківського району комсомолу.

ДОБРОВЕЛИЧКІВСЬКИЙ РАЙОН:

3 ПОЗИЦІЙ ВИСОКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Сьогодні, на обласній повірці — Добровеличківська районна комсомольська організація

Комсорги, яких ми обираємо

ЛАНКА—СЕРЕДНЯ, РОЛЬ—ГОЛОВНА

НЕ ЧИСЛОМ СИЛЬ-

НА КОМСОМОЛЬСЬ-

КА ОРГАНІЗАЦІЯ —

ЗГУРТОВАНІСТЮ,

СПІЛЬНОЮ МЕТОЮ,

АЩЕ — ВАТАЖКА-

МИ, ЯКІ ВМІЮТЬ НА-

ЦІЛИТИ КОЛЕКТИВ

НА ПЕРСПЕКТИВУ,

ПРИ ЦЬОМУ НЕ ЗА-

БУВАЮЧИ ПРО

СПРАВИ СЬОГОДЕН-

НЯ.

Колгосп імені ХХІІ з'їзду КПРС в районі вважається міцним господарством. І комсомольська організація, в якій 87 співчленів, по праву пишається вкладом, який вніс у колгоспні здобутки кожен молодий трудівник. Шостий рік працює на свиновідгодівельному комплексі молодий комуніст Степан Стаднік. З його приходом по-зависала робота комсомольців відділка № 1. За пропозицією Степана тут було створено комплексну комсомольську групу. Нині вона налічує 8 чоловік. Повз увагу групи не проходило жодне порушення трудової дисципліни, розпорядку робочого дня.

Спочатку групкомсорг, нині — секретар відділкової комсомольської організації. Молодий комуніст вміє переконувати не тільки словами, а й ділом. Ось уже кілька років під-ряд він підтверджує звання ударника комуністичної праці.

До пари Степанові і його брат Петро. Родом хлопці з Хмельниччини. Відслуживши армію, Петро забігав до брата в гості. Відпочив кілька днів і пішов на комплекс — Степан перекопав. Працював завзято, в громадському житті теж був не стороннім споглядачем. Обирали Петра групкомсоргом, очолює він і «Комсомольський прожектор». Побільшало справ у хлопця, але й життя стало цікавішим.

В. САВЕЛЬСЬ.

Від конференції до конференції

Грудень 1979 року. У Будинку культури села Липняжки почав діяти молодіжний клуб «Вітрила». Засідання клубу на теми «Для тебе, юно, усі шляхи відкриті», «Азбука моралі», «Спосіб життя — радянський», книжкові виставки приваблюють до себе молодих виробників, школярів.

Першого січня 1980 року в райлісгосптехніці була створена комсомольсько-молодіжна бригада Петра Котрикова по ремонту коробок швидко-тей тракторів Т-150К. Це єдиний в області колектив, який ремонтує такі агрегати. Бригада нині працює в рахунок квітня 1982 року.

Січень 1981 року. Створено п'ять комсомольсько-молодіжних механізованих ланок по вирощуванню цукрових буряків за індустріальною технологією, які включилися в операцію «Цукор».

Серпень 1981 року. Комбайнер колгоспу імені Карла Маркса Микола Савранський за результатами жнив виборов перше місце в районі. Він разом з помічником Олександром Любченком комбайном СК-5 скосив пшеницю на 396 гектарах, намолотив 8670 центнерів зерна.

Підходять до завершення бурякові жнива у колгоспі імені Горького. Два комсомольсько-молодіжні екіпажі бурякозбиральних комбайнів незабаром завершать польові роботи. На знімку: зліва направо члени бурякозбиральних комплексів РК-6 І. Король, А. Оситнянко, І. Пуля, В. Олійник. Фото В. МАСЛЕННИКОВА.

Операція «Цукор»

На фінішній прямій

Ось і завершується операція «Цукор», в якій беруть участь п'ять комсомольсько-молодіжних механізованих ланок по вирощуванню цукрових буряків за індустріальною технологією. Незабаром стане відомим переможець змагання. Сьогоднішня розповідь — про трудові будні буряководів.

Здається, не так давно молоді механізатори опанували теорію вирощування цукрових буряків за індустріальною технологією, готували, переобладнували техніку, виводили агрегати в поля. Відси-ялись, чекали сходів. У п'яти комсомольсько-молодіжних механізованих ланок вони мало чим різнилися. А нині вже підходить до завершення операція «Цукор». На бурякових ланах кипить робота, правда, дощі, яких раніше не вистачало, часто гальмують збирання коренів.

Комсомольсько-молодіжна механізована ланка Петра Назарова з колгоспу імені Карла Маркса першою закінчила копання цукрових буряків на своїй площі. Добре потрудилися на гичкозбиральному агрегаті БМ-6 ланковий і його помічник Віктор Бойко, тракторист Ана-толій Тарабан, водій Васи-

ль Бойко. Буряководи не залишили жодного корінця на полі — все вивезли: буряки на приймальний пункт, гичку — у силосні траншеї. І все ж уржай не дуже радує. Трохи більше 150 центнерів коренів збрала ланка з гектара. Нині важко сказати, чому так трапилось: чи погода внесла свої корективи, чи допустили якусь помилку в технологічному курсі, який проходить-ме взимку.

Зайнявши 120-гектарну площу, механізатори переїхали на поля іншого відділка свого господарства — допомагають швидше впорати бурякові лани сусідам.

Закінчує польові роботи і комсомольсько-молодіжний механізований загін Валерія Запелі з колгоспу імені Горького. Працюють тут за іпатівським методом, який допомагає ефективніше використовувати техніку. Правда, при першому закінченні копання цукрових буряків на своїй площі. Добре потрудилися на гичкозбиральному агрегаті БМ-6 ланковий і його помічник Віктор Бойко, тракторист Ана-толій Тарабан, водій Васи-

ль Бойко. Буряководи не залишили жодного корінця на полі — все вивезли: буряки на приймальний пункт, гичку — у силосні траншеї. І все ж уржай не дуже радує. Трохи більше 150 центнерів коренів збрала ланка з гектара. Нині важко сказати, чому так трапилось: чи погода внесла свої корективи, чи допустили якусь помилку в технологічному курсі, який проходить-ме взимку.

дарств. Нині першість міцно утримує молодий комуніст з колгоспу «Правда» Микола Поштак. Сво-ім РК-6 він уже на площі близько 200 гектарів накопав 2580 тонн буряків. Не набавило відстає від нього і Петро Урсуленко га Олександр Носаль з колгоспів імені Куйбишева та імені Жовтневої революції. Кожен сьомий буряко-збиральний екіпаж у районі — комсомольсько-молодіжний.

Відчутну допомогу молодим буряководам подають шофери райлісгосптехніки комсомолец Ана-толій Мартинюк, Валерій Ільїних. Радує, що молоді району не тільки спостерігає за ходом трудового суперництва між п'ятьма учасниками операції «Цукор», а й сама приймає у ній найактивнішу участь. Значить, нікого з молодих механізаторів не залишила байдужим передова технологія вирощування цукрових буряків. Впевне-ний, що наступної весни в поле вийде не п'ять КМК, а значно більше. І запорукою тому — досвід буряководів, зацікавленість молодих хліборобів в опануванні прогресивною технологією.

В. ЛИТВИНОВ.

Проблеми ударної комсомольської

ПО ВОДУ—ДО ЛИПНЯЖКИ

Нині в комсомольських організаціях району проходять звітно-виборні збори. Незабаром відбудуться вони і на одинадцятому Липняжківському цукрозаводі. За час, відколи наша газета писала про будову, а було це ще в травні, тут відбулися деякі зміни. Секретарем комсомольської організації стала Валентина Кузіна, і хоча дівчина недавно приступила до виконання обов'язків комсорга (трохи більше місяця тому), анутрісілікова робота потроху налагоджується. Привезено в порядок ділові папери, створено штаб «Комсомольсько-го прожектора» перший випуск його вже з'явився на будові і всім сподобався. Нині в комсомольських групах проходять бесіди, тут готуються до головних зборів року. Чи буде чим похвалитися на них комсомольцям? Сумнівно. Бо ще й досі на ударній комсомольсько-молодіжній будові не наведено належного порядку.

Часто нерівництво будови закидає молодим робітникам, що вони інертні, недисципліновані. Ці докори були б справедливими,

яби всі бригади мали достатній фронт робіт. Адже праця сама по собі має дисциплінувати. А якщо на три бригади завоюють заледве по 20 кубометрів бетону при мінімальній потребі 50, коли постійно відчувається дефіцит цегли, плит перебиття, засобів малої механізації, коли цілими днями люди простоять без роботи — все це зміцнює трудову дисципліну. Можна організувати комсомольсько-молодіжний суботник, але що ж із нього робити при відсутності будматеріалів? Та що там суботник. Буває так: привезли розчин, як правило, години о десятій, до того ж немісний. Пони просять його кризь сито, розведуть водою — обід, після обіду до розчину, а він загус. Починають усе спочатку. Влітку трохи розчину людей напружали на теплопостачу, була ні після дощу до тепло-трасти не підступити. Як не було, так і тепер немає під'їзних доріг туди, де будуються житлові будинки і гуртожиток. Біла ос-

таннього змонтували баштовий кран, але він ось уже більше двох місяців не працює: немає огорожі небезпечної зони. Та хоча б вона й була, нічого підняти. Останні тижні зовсім не працювали через брак цегли, залізобетонних перебиттів. На п'ятому поверсі житлового будинку вони теж відсутні. А через це пішла нанівець робота штукатурів. Дощі зміли штукатурку аж до першого поверху. Тож і не дивно, що на будові не справляються із виробничими завданнями: за вересень освоєно лише 30 тисяч кубованців, що становить мізерну частку плану.

Закінчується осінь, не за горами зима. Чи готові до неї на будові? Нині тут проживає близько 150 чоловік у 41 вагончику. До десятка з них ще не підведена теплопостача. Не функціонують радіоточки, пошту робітникам доставляють з перебо-ями. Про їжу, автолаву, перунарю вже й мови немає. Робітникам, котрі постійно мешкають у будматеріалів, не вистачає звичай-нісінької води. У вихідні дні змушені вони ходити за нею аж у Липняжку.

Правда, насосну станцію побудували, та бракує електроенергії, щоб її запустити. Нікому вести і монтаж електропідстанції.

Чи можна все ж навести лад на будові, покінчити з простоями, налагодити побут молодих робітників? Очевидно, що це цілком реально. Адже коли тут працював студентський буд-загін з Кіровограда, проблем з доставкою води, пошти не виникало. Була і фронт робіт. Поїхали студенти — і все пішло по-старому. Бригади сидять без цегли, розчину, перебиттів. Буває і так: зід-правляють транспорт у Помічку за цеглою, а там замість неї з відома майстра М. Малиша завантажують автомобілі палями. І таку «самоодяльність» можна зустріти на кожному кроці.

А щодо пасивності комсомольців... На будові є приміщення, яке вирішили відвести під стоматологічний кабінет. Головний лікар райлікарні дав на це згоду. Приміщення треба лише відремонтувати. Комсомольці запропонували свої послуги. Але нічого не зробили за браком потрібних матеріалів. Словом, для того, зби будова стала справді ударною, потрібна увага її керівництва до потреб молодих будівельників.

Скосить його куля на Зеловських висотах, а він усе життя сонцем світитиме Петрусеві.

Не знайти і слів Петрові, як назвати його — старшим другом, порадником, батьком, учителем — від дня зустрічі під Мар'янівкою і аж до розлуки у Холодному Яру, коли Федорович попрямував на північ.

Федорович тепло попрощався з командиром загону, з усіма бійцями, а перед відходом відключив Петруся вбик на галювину. З високого пагорба виднілися невисокі піщані придніпровські гори, недалеко Чигирин, виднілася вся Україна — ще поневолена, ще в слюзах, у горі, в пожежах.

німецькі діти, а між ними й посивілі, простоволосі, голодні, схудлі до кісток старі німці.

Високий кухар, піднявши вгору черпак, звертався до них:

— У першу чергу шкіндери! А потім і старі.

Старшина Роззуваєв паював хліб, щоб роздати його тим «шкіндерам», дідам і бабам.

Сюди ж на майдан зводили й зносили полонених німців. Кого тут тільки не було — танкісти без танків, пілоти без літаків, артилеристи, піхотинці, весь збрід і набрід аж до жовторотих фаустпатронників, рештки розгромлених зниклих полків, що відкочувалися до Берліна.

Радянські санітари, по-

суди, він рвався до Ельби, щоб утекти через Швейцарію чи Францію до Іспанії, переправитись через океан і загубитись у непрохідних джунглях Амазонки.

Не вийшло!

Він зразу ж поспішно витяг з кишені годинник... Другого Московського заводу, велику цибулину в сріблястому обідку, що її Петро теж пізнав би серед тисяч подібних!

Петро вже тримав годинник у руках, як почув суворий голос командира полку:

— Гвардії старший лейтенанте Степанюк! Як це зволите розуміти — командир Радянської Армії, секретар комсомольської організації полку — і маршдерство!

— Ні, товаришу гвардії підполковник. Це не маршдерство — це філософія!

Петро вчився на офіцерських курсах недовго, але вчився дуже добре. І від викладачів, і з книг він дізнався, що то за наука філософія, що та наука дображає дійсність у системі загальних понять і поглядів на світ. Він узнав, що є філософія Маркса, Енгельса, філософія великого Леніна, філософія добра, гуманності, любові до людей. І що є й філософія фашистів — філософія шибениць і крематоріїв.

Петро раучко обернувся до командира полку:

— Товаришу гвардії підполковник! Дозвольте мені з цим гігравіцем закінчити давній спір!

— Кінчай! Кінчай, та швидко у штаб. Є нове завдання!

— Так от, пане оберст, чи якого ти там доскочив чину. Я не забув Мар'янівку, я не забув жодного твого слова. Пригадуєш: «...Тобі вже годинник ніяк не потрібен, тобі потрібні хліб, черпак кулішу та якийсь лахміття, щоб прикрити тіло. Тобі годинник не потрібний, бо час на вас, наш він...» — Пам'ятаєш: «Це, шмаркачу, філософія, і не тобі її розуміти, бо ти недалодок!»

А час, пане оберсте, і тоді був наш! Наш він і тепер. І тому, що він був наш, ми ступили на німецьку землю. Ми не забрали її собі, ми не перетворили у рабів німців, не заженемо їх у хліви, ми визволимо їх від вас, від чуми фашизму, щоб он у тих малят були і сонце, і робота, й хліб, і щастя!..

... Полк, одержавши завдання, пішов у останній бій на Берлін.

Біля Шпандау старшого лейтенанта Степанюка легко поранило в руку, а від рейхстагу його зраною навивил у груди на носилках відправили в госпіталь...

Як зрятували йому життя лікарі, не лишилися дивом...

І тепер, коли комбайнер Петро Васильович Степанюк лягає спати, за давною звичкою кладе під подушку годинник. І та маленька незмовкаюча машина промовляє, твердить йому, всьому світові:

— Час наш! Наш час...

с. Молодіжне Долинського району — с. Панчове Новомиргородського району.

Незалежна

КЛУБ

МОЛОДОЇ СІМ'І

Двоє людей зустрічались, гуляли під місяцем, говорили одне одному різні хороші слова, святкували весілля. А потім... сварки. Через те, кому раніше встати і чайник на плиті поставити, кому в дитсадок за дочкою зайти, кому... Типова історія, яка призводить до розпаду сім'ї.

Пізно ввечері, приблизно рік тому в одній із центральних газет був опублікований лист літньої вчительки, стурбованої тим, що її вдова, її в школі дівчат не готують до моральної відповідальності за дух і міцність сім'ї, за те, як вона складається. «Гім часом я ввечері», — писала вчителька, — що тільки від жінки залежить, чи буде сім'я сім'єю у високому значенні цього слова чи випадковим поєднанням нічим не зв'язаних людей? У відгуках читачки висловили свою незгоду. Чому це саме вони у відповіді за те, щоб не гасили сімейне вогнище? Чому це від них найбільше залежить престиж, честь родини? А чоловіки ж де? Вони що, не повинні, не зобов'язані?

Існує жартівливе твердження: мовляв, головне — правильно виховати жінку, а чоловік — це вже необхідне. Як і у всякому жарті, у цьому твердженні є частка істини. Казали ж у давнину: без хазяйки дім, як без даху.

Правильно виховати сучасну жінку, на мій погляд, значить вселити їй вірне і повне уявлення про механізм сімейного життя, котрий, як і будь-який механізм, тримається на взаємній залежності. Ось тут — стоп! Тому що слово «залежність» ми замало звикли вживати зі знаком мінус. З дитинства ми

припускаємо до цього слова частку «не» і несемо крізь життя, як прапор. Незалежність! Велике завоювання, здійснена мрія багатьох поколінь жінок. І вона справді прекрасна дитина, поки ми говоримо про неї як про право і можливість бути рівною серед рівних у суспільстві, вибрати свою професію, самостійно заробляти на життя. Я незалежна, я в змозі прогодувати не тільки себе, а й своїх дітей — отже, ніщо не примусить мене продовжувати шлюбний союз, якщо вичерпалося кохання. Однак не завжди саме кохання включає в себе залежність? Я прагну відповідати смакам свого обранця, одягаюся, зачісуюся, як йому подобається, намагаюся проникнутися його інтересами, читати ті самі книги, що й він, тисну ж очима дивитись на світ. Що це? Я засвоюю його звички, ловлю себе на тому, що користуюся його слівцями? Хіба тут немає залежності? І хто сказав, що ця залежність обтяжує мене, образлива для мене? У нього сьогодні захист проксту, розглядається рацпропозиція, у нього завтра відповідальні змагання, він виступає на зборах. Хіба я не живу всім цим? А якщо так, хіба я не вступаю у стосунки з ним, не буду складної духовної залежності від нього?

Скільки непорозуміння, а то й трагедій відбувається там, де сімейне життя починається зі спроб відстояти свою незалежність, котра трактується як право жити, незважаючи на настрої, звички, увесь попередній досвід того, кого ми самі обираємо собі в супутники життя. «Ну й що з того, що ти не схайлюєш надто коротких сукоп, чи фарбованого волосся, чи куріння, — я кохую і буду». «На якій підставі ти мене допитуєш? Так, я була з подругою в кафе. Тобі не хотілося б? Скажіть, будь ласка. А мені хотілося! І ми з тобою домовлялися, що житимемо, не обмежуючи свободи один одного». Нічого, крім безрезультатної боротьби самолюбств, зіткнення характерів, війни світів, у якій не буває переможців — всі переможені, подібна «свобода» не принесе.

В основі родинного благополуччя (я не знаю винятків із цього правила) лежить здатність поступатися і не з виглядом ображеної жертви, а радісно: тому що так тобі буде краще, спокійніше, зручніше. І якщо справді всі щасливі сім'ї схожі одна на одну, то тільки тому, що це правило виконується неухильно. Ніщо на світі не дається без праці. І кохання — теж. Можливо, тим більше — кохання. Якось у Вільнюському палаці одружень я була присутня на одній лекції. Головного невропатолога республіки, доктор медичних наук Чеслоуас Гріздіс, казав пояснював молодим людям, які щойно подали заяву про бажання вступити в шлюб, що сімейне життя зовсім не продовження дошлюбного кохання, а принципово новий стан. Він говорив, що щасливими у шлюбі будуть лише ті, хто зуміє пристосуватися один до одного. А це величезна духовна праця, тому що зі свого дитинства, з-під батьківського крила кожний приносить щось своє, усталене. І треба рухатися назустріч один одному, постійно від чогось свого відмовляючись і приймаючи, роблячи своїм чуже (чуже?!). Тільки так перемелються, славляться в один два різних світи. Значить, назустріч? Однак хтось же має зробити перший крок. Хай це зробить той, хто мудріший.

— Але хіба жінка не мудріша? — усміхнувся доктор. — Кажуть, усі дівчата хороші, — звідки ж беруться погані дружини? Але ж кілька років бути хорошою дівчиною легко і приємно, а бути хорошою дружиною все життя важко. Це ціле мистецтво, і опановують його лише сильні духом, одержуючи за це в нагороду щасливу сім'ю — це так мало!

І. ОВЧИННИКОВА.

ПОЧАТОК ШЛЯХУ.

Фотоетюд В. ГРИБА.

ХАРАКТЕР — РАДЯНСЬКИЙ

ЧАС НАШ

Майже бувальщина

— І все-таки, Петро, для Вітчизни найтяжчий час минув. Не за горами наступ Червоної Армії. Це будуть тяжкі бої, та вже видніється наша Перемога. І знаєш, мій комсомольцю, мій молодший бойовий друже, що б я хотів, про що я мрію?

Він змовк, схвилюваний, гарний у своїй синівні, в своїй тривозі. Петроус чекав його слова. Воно завжди було продумане, добре. Його любили за дію, за хоробрість у боях, а найбільш за слово, що западало в серця...

— Я мрію, Патре, про те, щоб ти залишився живим. Знаю — ти ніколи не жовався за спину інших, ти сміливо дивився смерті в очі. Не проситиму тебе, щоб ти берігся, коли треба берегти Батьківщину... Я тільки хотів би, щоб ти залишився живим. Ти маєш право, ти заробив право на життя...

І коли й відійшов, зв'язок між ними не обривався аж до Зеловських висот, коли газетяр Кирило Федорович йшов у лазах наступаючих, щоб погімписати подвиг радянський бійців...

Та й газетярів не минали кулі.

І згодом, через кілька років в одній із кімнат обласної газети на Ужгороді під написом «До редакції не повернулись» з'явиться його портрет...

4.

Світло сэнце. У голутому небі поволі-поволі пливли на схід хмарки. Ніби надивлялися на землю, на бійців, щоб понести звістку про них на Батьківщину.

Полк, у якому воював Петро, вранці з боем узяв невеличке містечко.

Другий і третій батальйони гасили пожежі, вулицями й завулками ходили сапери, щоб написати звичне «Мін немає».

На майданчику біля кірхи з гострим готичним шпилем диміли солдатські кухні. Бійці відмовились від сніданку — там вишукувались догим-предогим разом з котелками

давши першу медичну допомогу тяжко пораненим, вантажили їх у автомашини, щоб відправити в госпіталі, легко поранених дівчата-санітки перев'язували, і ті дякували, все гелготіли, що Гітлеру капут.

Майже всі полонені раділи, що вирвалися із пекла війни, що вогонь «катуш» для них уже не страшний, що на них не впаде жодна бомба, що їх не проніже автоматна черга. Вони вірили, що скоро повернуться до своїх «хаузіів», до своїх родин. Той же старшина, покінчивши з роздачею хліба, ніс до поранених невеличкий мішечок:

— Ви, фрици, хто курить, підходь, наділятиму руською махоркою!

Звична картина! Хоробрый, відважний, безстрашний у бою, радянський солдат після нього ставав доброзичливим, ділявся навіть з полоненим ворогом хлібом, водою, махоркою...

Петро, простуючи до штабу полку, підійшов до однієї групи полонених і загреміт, спалахнув:

— Він!

Він! Рукава вже не закачані, обличчя не випещене, осунувся, під почерво-нілими очима сині мішки, брезкий, заріс густою щетиною, ноги опухли від втечі, але він!

Серед тисяч заброд Петро пізнав би його!

Він!

Стиснутий у пружину, Петро наблизився до нього і кинув, як удар, як постріл, як вибух гніву:

— Годинник!

Фашист стрепенувся, він звіром утікав від радянських полків. Він показував рукою на важко поранених радянських бійців не тільки біля Мар'янівки. Він стріляв і сам — в серця, в потилиці, він упивався кров'ю, він знищував не одну сотню українців, білорусів, поляків, навіть німців, тут, за Одером, за Зеловськими висотами, коли ті, проклинаючи війну і Гітлера, втікали із фронту. Іх як дезертирів ловили, а розстрілювали — звір, убивця, воювала. Він уцілів, він добіг аж

ЗАМРИНА ОСІНЬ.

Фото В. РЯЗАНОВА.

ЮВІЛЕЙ

Крізь роки

27 жовтня в обласному музично-драматичному театрі імені М. Кропивницького відкривається новий театральний сезон. Сотий, ювілейний, який стане ще однією славною сторінкою в історії театральної культури України. А їх, цих сторінок, уже немало. Та знаменито, що перша з них писалася саме на нашій, кировоградській землі.

Треба сказати, що у 30-х роках XIX століття Єлисаветград не був обділений увагою акторів. До міста часто приїжджали знаменитості, дивували глядачів вишуканістю манер і талантом. Тільки не бачили в Єлисаветграді (як і на всій Україні) акторів, які б заговорили зі сцени рідною мовою, розповіли б не про розкіш і знать, а про життя простих людей, заспівали б пісню, у якій і біль, і радість народу.

І ось 1881 року трупа Ашкарєнжа, у якій голозні ролі грав Марко Кропивницький, а Микола Садовський виступав ще як початківець, одержала наразі дозвіл на постановку спектаклів українською мовою.

З яким запалом взялися актори за постановку п'єс Котляревського, Квітки-Основ'яненки. Та непевавість становища не давала зосередитися. Не було сучасних п'єс, бракувало часу, творчих сил. І тоді з Єлисаветграда в різні куточки України полетіли листи, телеграми з закликом взяти участь у створенні театру. Бо ж потрібна була трупа зі справжніх майстрів, яким під силу був би репертуар актуальний, «свій».

І незабаром навколо Марка Кропивницького згуртувалися яскраві, самобутні, справді народні таланти. Кожен з них — неповторне мистецьке явище, всі разом — театр: Марія Заньковецька, Микола Садовський, Панас Саксаганський, Марія Садовська-Барілотті, Ганна Затиркевич-Карпінська та багато інших. Про долю й репертуар театру думали Марко Кропивницький,

Іван Тобілевич (Карпенко-Карий), Михайло Старицький.

Першою виставою новоствореної трупи стала «Наталка Полтавка». Успіх був нечуваний. І почалися гастролі.

Після численних поїздок по країні колектив кожного року на місяць-два повертався на рідну сцену, не про розкіш і знать, а про життя простих людей, заспівали б пісню, у якій і біль, і радість народу.

Вистави «Наталка Полтавка», «Сватання на Гончарівці», «Назар Стодоля», «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Ой не ходи, Грицю», «Безталанна», «Наймичка» здобули визнання вимогливих глядачів у великих і малих містах країни.

В 1936 році вперше в історії трупа українських акторів знайомила зі своїм глибоко національним, пристрасним мистецтвом Петербург і Москву...

Сторіччя нового українського театру, яке відзначатиметься наступної осені — свідчення невимрущої і живої сили мистецтва наших земляків.

З почуттям особливої відповідальності готуються до цієї події кировоградські актори. Причетність до традицій, основи яких заклали великі М. Кропивницький, П. Саксаганський, М. Садовський, М. Заньковецька, спонукала колектив театру взятися за постановку п'єси М. Старицького «Талан», присвяченої корифеям театру. Відкриття сього сезону почнеться прем'єрою цієї вистави. Як данина пам'яті засновникам театру, як вияв безмежної вдячності поколінням.

Л. ФЕДЧЕНКО, помічник головного режисера театру імені М. Кропивницького.

ЦІНА ОДНОГО ОЧКА,

яку ніяк не можуть установити в Петрівському районі

Це вже не раз підкреслювалось на різних нарадах, семінарах, зборах фізкультурного активу: в збірних областях в основному представники обласного центру, часом Світловодська, Олександрії, Знам'янки. А чому, скажімо, тут немає жодного спортсмена з Петрівського району? Відповідь коротка: нікого делегувати в збірну, дуже швидко результати в Петрівці. У першому півріччі, наприклад, у районі не підготовлено жодного кандидата в майстри і аж... один першорозрядник. У цій графі будь-яку цифру не поставиш — треба довести на змаганнях вищого рангу, що ти маєш добрий фізичний гарт і високу майстерність.

Фізкультурні активісти з Петрового пробують виправдовуватись: — Ніде тренуватись, відсутні зразкові спортивні бази.

З цих причин, звичайно, в масовості кроку вперед не зробили. Проте цифри говорять про інше — в піврічному звіті Петрівщини записали: «Підготували 1560 значківців ГПО (із 2542 запланованих), 1360 спортсменів масових розрядів (при плані 2314). Як бачимо, цифри справні, виконання на 63,3 — 68,7 процентів до річного завдання. Отож раз є масовість, значить, згодом можна сподіватись на зростання в майстерності. Але коли?

Через три місяці після такого звітування ми поцікавилися, як же значківці ГПО Петрівського району виступають на обласних турнірах. Під час обласного фіналу чемпіонату країни з багатоборства ГПО на призи «Комсомольської правди» лише три представники району дали залік команді (хлопчик і дівчинка першої вікової групи та один спорт-

смен п'ятої), набравши разом 146 очок. Нагадаємо, що один Володимир Твердостун з Кіровограда мав тоді 139 очок. Виходить, що із 1560 підготовлених значківців не знайшлося й десяти, котрі б «потягнули» на розряд і дали команді хоч одне очко. Ось вам і справна цифра у піврічному звіті.

А що на обласній спартакіаді сільських рад? Шість років тому, пам'ятається, спортсмени сія району вибороли третє місце в змаганнях (хоч у Петрівці тоді були ще гірші справи з будівництвом нових спортивних споруд, але ентузіазм окремих тренерів, інструкторів по спорту, завзята багатьох спортсменів увінчалось успіхом). Тоді ж збірні району були вже на двадцятимісяці. А нині після 11 видів спартакіадної програми представники Петрового набрали лише 119 очок (у знамениті, наприклад — 223, у гайдарівців — 219, у олександрівців — 183,5, у новоукраїнців — 180). Це аж ніяк неспадковий результат. Мінімальний вклад в «кошику збірної» внесли легкоатлети, багатоборці ГПО, кросмени, стрільці. У трійку призерів увійшли лише футболісти і ті, хто виступав на змаганнях з чотирьохборства «Дружба».

А в цілому в соціалістичному змаганні спортивних організацій області по розвитку фізкультури і спорту район йде шимже двадцятимісяці. Дуже часто підводять збірні району школярі, бо тренуються безсистемно. А згодом, коли приходять у виробничі колективи, тим більше не мають можливостей для зростання. Бо відсутній фундамент для подальшого сходження. Якщо вчитель фізкультури не допоможе хлопчикам і дівчаткам здобути належний фізичний гарт, якщо

не прищепив їм захоплення спортом у шкільні роки, то потім перебудуватись важко. То хоч були уроки фізкультури, а тепер, коли юнак став членом бригади механізаторів, а дівчинка почала працювати на тваринницькій фермі, часу для таких занять у них, звичайно, стало менше. Та й не звикли багато з них у вільний час виходити на стадіон. Не звикли, якщо склали норматив ГПО і забули, що треба займатись фізпідготовкою...

Ось як пояснює причини таких упущень голова районного спорткомітету В. Аробей:

— У нас досі залишається слабкою матеріальна база. Навіть стадіон «Будівельник», що знаходиться на балансі міжколгоспної будівельної організації, вже дванадцять років не ремонтувався, ніяких коштів на це не виділялось. Не маємо ми кваліфікованих фізкультурних кадрів. У дванадцяти господарствах повинні бути штатні інструктори по спорту, є їх лише 8. У колгоспі імені Леніна, наприклад, інструктором по спорту значиться О. Бабенко. Вона має вищу спеціальну освіту і могла б багато зробити в справі фізичного загартовування молоді. Але на неї покладені ще й обов'язки секретаря комсомольської організації. Так і в колгоспах «Дружба», «Росія», радгоспі «Петрівський». В колективах фізкультури радгоспу «П'ятихатський», колгоспах імені Чкалова, імені Ілліча ніяк не можуть підібрати фахівця на посаду інструктора по спорту. І лише в двох господарствах — колгоспі «Україна» та імені ХХ з'їзду КПРС інструктори без сумніштва працюють з фізкультурниками і спортсменами. Так, проблема будівництва нових і експлуата-

ції наявних спортивних баз, проблема спеціалістів у районі далекі від розв'язання. Але ж підбором і ростановкою кадрів, об'єднанням спортивних баз мають займатись не тільки спорткомітет та райрада ДСТ «Колос». Це справа і виконкомів Рад народних депутатів, профспілкових та комсомольських організацій. У постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про подальше піднесення масовості фізичної культури і спорту» підкреслюється: «Зосередити головну увагу на залученні трудящих, молоді до занять фізичною культурою і спортом безпосередньо на підприємствах, у колгоспах, радгоспах, в установах, навчальних закладах і за місцем проживання населення». Ставиться вимога докорінно поліпшити керівництво фізичним вихованням учнівської молоді, забезпечити регулярне проведення позанавчальних і факультативних занять фізичною культурою і спортом у загальноосвітніх школах. Ось де резерви.

Під час Тижня фізичної культури і спорту в УРСР фізкультурні активісти району провели на місяць ряд цікавих спортивних змагань, агітаційно-пропагандистських заходів. Знаючи, вони можуть і вміють це робити, якщо проймаються почуттями високої відповідальності за доручену справу. То хай же така активність не спадає, починаючи від організації занять ранковою гімнастикою і закінчуючи проведенням спартакіадних турнірів. І тоді буде встановлена справжня ціна одного очка, яке принесуть спортсмени району своїй збірній.

М. ВІНЦЕВИЙ.

ГРАЦІ,

Фото В. ЧЕРЕДНИЧЕНКА.

Боротьба самбо. Із срібною нагородою повернувся з чемпіонату УРСР студент факультету фізвиховання Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна кандидат у майстри спорту Володимир Долгих (тренер Л. Медведєв та О. Червоноенко). У своїх нагрових категоріях п'яті місяці завоював кировоградці Олександр Шполянський та Юрій Гейжов.

Боротьба класична. 350 кращих спортсменів країни взяли участь у відкритому юнацькому турнірі на призи Московської ради ДСТ «Юність» та Червоноградського райкому ВЛКСМ столиці, присвяченому Дню народження Ленінського комсомолу. Вихованець кировоградських тренерів М. Сушица та В. Посушня («Трудові резерви») Сергій Романов став золотим призером, а його товариш по команді Ігор Шевченко — срібний. Анатолій Войнич був п'ятим.

Шашки

Особиста відкрита першість обласної ради ДСТ «Авангард» із поєдинків шашок проходила у Будинку фізкультури заводу «Червона зірка». Майстер спорту СРСР Володимир Митронов («Буревісник») набрав 11,5 очка з 13 можливих і позавчаском переміг усіх своїх суперників. Найкращим серед тих, хто захищав колгосп «Авангард», виявився робітник Кіровоградської швейної фабрики, кандидат у майстри спорту Віктор Гончаров. У нього 9 очок. На півочка менше записали на свій рахунок першорозрядник Геннадій Михайлов із заводу тракторних гідропідпретів і представник спортивного клубу «Зірка» Григорій Мужиковський. Вони відповідно зайняли друге і третє місце і вперше виконали нормативні кандидати у майстри спорту.

В. ШАБАЛІН.

Редактор В. СТУПАК.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: відділу листів і масової роботи — 2-45-36; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; відділу пропаганди — 2-45-36; відділу учнівської молоді — 2-45-35; відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; відділу оголошень — 2-56-65; фотолабораторії — 2-45-33; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.